

ἀρχηγὸ τῶν Βελισσάριο τὸν ἐπεσκέφθηκε τὴν ἄλλη μέρα καὶ τὸν εἰδοποίησε, πὼς θὰ ἦτον μάταιο ν' ἀντιπαθῆ οἱς διαταγὰς τοῦ Ἀυτοκράτορα καὶ τὸν βεβαίωσε δι' ἡ ὑποταγὴ θὰ προλάβῃ καινούργια κακομεταχείριση, ἵατε ὁ Βιγκίλιος βγήκε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιᾶ. Αὐτὸ ἔγινε σὲ τὰ 551.

Ἀνάμεσα ἀπὸ πλῆθος περιστατικὰ πούγιναν κάτω ἀπὸ τὸ θάλο τῆς Ἀ γ ι ἄ - Σ ο φ ι ἄ ς, ὑπάρχον ἰσλαμὸν ἔχον ἀποφασιστικὴ σπουδαιότητα γιὰ τὴν θρησκευτικὴ ἱστορία τοῦ Κόσμου καὶ πὸν κἀμνον ὡστε ἡ μεγάλη αὐτὴ Ἐκκλησιᾶ νάχη ἐξαιρετικὴ σπουδαιότητα.

Τὸ πρῶτο περιστατικὸ εἶνε ἡ μέρα πὸν οἱ ἀποσταλμένοι τοῦ Βλαδίμηρον παρασιτάθηκαν στὴ λειτουργία τῆς Καθεδρικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἦσαν ἴσοσ θαμπωμένοι ἀπὸ τὶς μεγαλοπρέπειες τῆς λατρείας, πὸν γύριον γρήγορα πίσω στὴ Ρωσσία γιὰ νὰ ποῖν σὶν ἀνακτὰ τοὺς δι' εἶδαν τὴν δόξα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. «Δὲν ξεύρουμε» λέγον ἔπειτα «ἀν δὲν εἴμασθε σὶν οὐρανὸ. Ἀληθινὰ θὰ εἶταν ἀδύνατο στὴ γῆς νὰ εὖρη κανεῖς τέτοια πλοῦτη καὶ μεγαλοπρέπεια. Δὲν μποροῦμε νὰ σὰς περιγράψουμε δι' εἶδαμε. Τὸ μόνο πὸν μποροῦμε νὰ πιστεύουμε εἶνε πὼς ἐκεῖ ἕνας εἶνε μπροστὰ σὶν Θεό, καὶ δι' ἡ θρησκεία ἄλλων τόπων ἐκεῖ δόλιελα σφύεται. Ποιὲ δὲ θὰ ξεχώσουμε τέτοια μεγαλοσύνη. Ὅποιος εἶδε τέτοιο γλυκὸ θέαμα ἀπὸ τίποτα ἄλλο πουνδενὰ δὲ θὰ μείνη εὐχαριστημένος.»

Ὁ προσηλητισμὸς τῶν Σλαβικῶν λαῶν στὴ Χριστιανικὴ πίστη, δουλειὰ πὸν ἄρχισε τὸν ἔννατο αἰῶνα, μετὰ τὴν ἀποστολὴ τοῦ Κύριλλου καὶ τοῦ Μεθόδιου εἰς τοὺς Σλάβους τῆς Βουλγαρίας καὶ Μοραβίας, εἶναι μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ σπουδαῖες ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βυζαντινῆς Ἀυτοκρατορίας σὶν Ἑὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ.

Οἱ Σλαβικοὶ λαοὶ δίκαια τρέφον σεβασμὸ στὴ Βυζαντινὴ Κωνσταντινούπολη, ὅμοια μετὰ τὸ σεβασμὸ πὸν αἰσθάνεται ἡ Δυτικὴ Ἑὐρώπη στὴν Ἀθήνα καὶ στὴ Ρώμη.

Ἡ δευτέρη σκηνὴ πὸν ἀναφέραμεν ἔγινε σὶς 15 Ἰουλίου 1054. Τὸ πρῶτὸ ἐκεῖνης τῆς μέρας κοντὰ πὸν ἦταν ἡ ἀρχιεπιὴ ἡ λειτουργία σὶν Καθεδρικὸν ναὸν, τρεῖς λε γ κ ἄ τ ο ι τοῦ Πάπα, ὁ Καρδινάλιος Χοῦμπερτ, ὁ Καρδινάλιος Φρέντερικ καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Ἀμάφι, ἀνοιξαν δρόμο ἀνάμεσα σὶν πλῆθος τῶν πιστῶν καὶ ἔφτασαν σὶν σκαλοπατῖα τοῦ Ἱεροῦ. Ἀφοῦ κατάγγειλαν τὸν Πατριάρχην Μιχαὴλ Κυρουλάριον γιὰ τὴν ἀνυποταξία του στὴν Ἁγία Ἐδρα, οἱ λε γ κ ἄ τ ο ι ἔβαλαν πάνου στὴν Ἁγία Τράπεζα μιὰ θούλα (Παπικὸν διάταγμα) ἀφορισμοῦ τοῦ Κυβιλλάρου καὶ τῶν ὁπαδῶν του. ΦΥΓΑΝ ΑΠ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΙΝΑΖΟΝΤΑΣ ΑΠ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΗ ΣΚΟΝΗ καὶ φωνάζοντας:

— «Ἄς ὀρῆ ὁ Θεὸς καὶ ἄς κρήνη».

Ὁ Πατριάρχης δὲν ἄργησε νὰ τοὺς ρίξῃ σὶν πρὸσσωπὸ καὶ τὸ δικὸν του ἀνάθεμα. καὶ ἀπὸ τότε ὁ Χριστιανικὸς Κόσμος χωρίστηκε σὲ δυὸ ἄσπονδα ἐχθρικὰ στρατόπεδα. Ἐμοιάζε σὶν κῆμα πὸν τὸ σπρώχνουν μ' ὄρη στὴν παραλία κύματα πὸν σαλεύανε λεῦγες καὶ λεῦγες μακρὰ στὴν ἔκταση τοῦ Ὠκεανοῦ. Ἡ-

ταν τὸ ἀποτελεῖωμα ἑνὸς μακρονοῦ δουλεύματος χωρισμοῦ μεταξὺ τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς, πὸν στὴ διάρκειά του ἔγιναν γεγονότα σὶν τὴν Ἱδρουν τῆς Πόλης, καὶ ζήλεια τῆς Παλιᾶς καὶ τῆς Νέας Ρώμης, τὴν εἰσβολὴ τῶν Τενιόνων, τὴν Ἱδρουν τῆς Ἁγίας Ρωμαϊκῆς Ἀυτοκρατορίας, φυλετικὴ ἐμπάθεια καὶ ἰσακωμοὶ γιὰ τὴ φράση Filioque, γιὰ τὴ χρῆση τῶν εἰκόνων, γιὰ τὴν πανουργία τοῦ Κλήρου, γιὰ τὴ χρῆση ἄζυμον ἄριου στὴ Θεῖα Εὐχαριστία. Πίσω ἀπ' τὴ διχόνοια αὐτὴ μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε ἀνθρώπους, πὸν γύρευαν ψηλαφιστὰ τὴν Ἀλήθεια, καὶ πὸν ἀνιστέκονταν σὶν ἀπολυταρχισμὸ, στὴν Ἐκκλησιᾶ καὶ σὶν Κράτος. Ὅπως ἀφήσαν τὸ Χριστιανισμὸ ὡς τὰ σήμερα ἀδύναμο κ' ὡς πολιτικὴ κ' ὡς Χριστιανικὴ δύναμη.

Σὶς 29 ἡ σὶς 30 τοῦ Μαῖου τοῦ 1453 ὁ Σουλτάνος Μεχμέτ ὁ Κατακτητῆς κατέβηκε ἀπ' τὴ ἄλογό του στὴν Πύλη τῆς Ἁγίας Σοφίας. Εἶναι τὸ πιθαιότερο στὴν Ὠραία Πύλη (πὸν ἦταν στὴ νότια ἄκρη τοῦ μουσικοῦ ἐσωτερικοῦ Νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας) στὴν πόρτα πὸν συνήθιζαν οἱ Ἀυτοκράτορες τῆς Πόλης νὰ πηγαῖνον σὶν Καθεδρικὸν Ναὸ. Σύμφωνα μετὰ κάποια ἀφήγηση, ὁ Σουλτάνος ἔσκυψε κάτω σὶν σκαλοπατῖα πῆρε λίγο χῶμα καὶ τὸ σκόρπισε πάνω σὶν κεφάλι του, γιὰ νὰ δείξῃ ταπεινωσύνην μπρὸς σὶν Θεό. Μπαίνοντας μέσα εἶδε ἕνα μουσουλμάνο νὰ σπάζῃ τὴ μαρμαρίνη πλακόστρωση. Κτύπησε τὸ δάδαλο μετὰ τὸ σπατῖ του, γιὰ τὴν τὸλμη νὰ βλάγη ἕνα κίτριον, πὸν ἀνῆκε δικαιοματικὰ σὶν Ἀρχοντα. Τότες ἕνας ἱμάκης ἀνέβηκε σὶν μέρος, πὸν εἶνε γνωστὸ σὶν Χριστιανισμὸ τῆς Ἀνατολῆς, μετὰ τὴ φράση «τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων» καὶ διδάσασε ψαλιὰ: «Δὲν εἶναι ἄλλος Θεὸς παρὰ ὁ Θεὸς καὶ ὁ Μωάμεθ εἶναι ὁ προφήτης του.»

Κ' ἔτοι ἔγινε ἀπὸ τότες.»

Φαινομενικὰ σ' ὅτι μετὰφρασα, πὸν ἀποτελεῖ μιὰ συγκινητικὴ καὶ θρυλικὴ ἀφήγηση τῆς τύχης τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὅλα τὰ σημεῖα δὲν ἔχον σχέση μετὰ τὴν χρειαζέται γιὰ νὰ κτυπηθῶν οἱ ἀξίωσες τῆς Ἁγίας Ἐδρας. Ὅμως πραγματικὰ ἔχον. Γιατὴ πρῶτα, λέγον πὸν Ἐκκλησιᾶ (ἡ Ἐκκλησιᾶ τῶν Ἁγίων Σέργιου καὶ Βάκχου) ἦταν ἡ Παπικὴ. Ὑστερα τὸ περιστατικὸ τῶν Ρώσων, πὸν θαμπώθηκαν στὴν Ἁγία Σοφία, μᾶς ἀποδείχνει σὲ πιὸ δόγμα ἀνῆκε. Τὸ καθαντὸ ἐπεισόδιον τοῦ ἀφορισμοῦ, ἐπίσης μιλάει μόνο του.

Μὲ ἀγάπη

ΑΓΑΜ. ΔΑΝΟΣ

ΣΤΟ ΤΖΑΚΙ

Στὸ τζάκι ἡ φλόγα φέγγοντας φωτίζει
Τὸν ποιητὴ, πὸν σκυμμένος μουρμουρίζει
Τὸν πόνον του βαρετὰ, μ' ἀπελπισία:
Ἐρωτα ὦ ἔρωτα, μάρτηρ εἰρωνία.

Καημοὺς ὁποῦδα, ἀνοιγοντας, ὠϊμένα,
Τὰ ῥόδα τῆς καρδιάς μου σὶν καθένα.
Πικρὰ γελώντας, ὕστερα δαιρούζει
Ἐνῶ ἡ φωτιὰ, γλυκὰ, τότε φωτίζει.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ